

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld. za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec. 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se omanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvu, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Berlinska mirovna pogodba.

V imenu Boga Vsemogočnega!

Njegovo veličanstvo nemški cesar, kralj pruski, Nj. veličanstvo cesar avstrijski, kralj češki itd. in apostoljski kralj ogerski, prvosednik francoske republike, Nj. veličanstvo kraljica zedinjenega kraljestva velikobritanskega in irskega, cesarica indijska, Nj. veličanstvo kralj italijanski, Nj. veličanstvo car ruski in Nj. veličanstvo cesar otomanski, želeči rešiti v smislu evropskega miru po določbah pariške pogodbe 30. marca 1856, ona vprašanja, ki so nastala v orijentu iz dogodkov zadnjih let in iz vojske, katera se je končala s preliminarnim San-Štefanskim dogovorom, vsi se v tem strinjajo, da bi bil shod v kongresu najbolše sredstvo, mej seboj sporazumeti se.

Vsled tega so Njihova veličanstva in prvosednik francoske republike za svoje polnomočnike imenovali: Nj. veličanstvo cesar nemški in kralj pruski. Gospoda kneza Otona pl. Bismarka, državnega kancelarja itd.,

gospoda Bernharda Ernsta pl. Bülova svojega državnega ministra v oddelku vnanjih stvari itd.,

gospoda Klodviga Viktorja princa Hohenhöhe Schillingsfürsta, kneza ratiborskega in korvejskega, svojega izrednega poslanika in polnomočnika pri francoski republiki, velikega komornika bavarske krone itd.,

Njegovo veličanstvo cesar avstrijski, kralj češki itd. in apostolički kralj ogerski:

gospoda grofa Andrassyja pl. Esik-Scent-Kiralyi in Krasznohorka, granda španjskega prvega razreda, pravega tajnega svetnika, svojega ministra cesarske rodovine in vnanjih stvari, feldmaršal-lejtenanta v svoji armadi,

gospoda Ludvika grofa Karolyi pl. Nagy-Karolyi, komornika in pravega tajnika svet-

nika, svojega izrednega poslanika in polnomočnika pri Nj. veličanstvu nemškem cesarji, kralji pruskem, itd.,

gospoda barona Henrika pl. Haymerle, pravega tajnega svetnika, svojega izrednega poslanika in polnomočnika pri Nj. veličanstvu, kralji italijanskem itd.

Prvosednik francoske republike:

gospoda Williama Henrika Waddingtona, senatorja, uda instituta, državnega ministra v oddelku vnanjih stvari itd.,

gospoda Charlesa Raymonda de la Croix de Chevière, grofa pl. Saint-Vallier, senatorja, izrednega poslanika in francoskega polnomočnika pri Nj. veličanstvu nemškem cesarji in kralji pruskem itd.,

gospoda Feliksa Hippolyta Desprez, državnega svetnika, polnomočni minister prvega razreda, direktor političnih stvari v ministerstvu vnanjih zadev itd.;

Nj. veličanstvo kraljica zedinjenih kraljestev velikobritanskega in irskega, cesarica indijska:

jako spoštovanega Benjamina Disraelija, grofa pl. Beaconsfield, viscount Hughenden, peera v parlamentu, uda jako česti vrednega tajnega sveta Nj. veličanstva in prvi angleški minister itd.,

jako česti vrednega Robert Arthur Talbot Gascogne Cecil markiz pl. Salisbury, grof pl. Salisbury, viscount Cranborne, baron Cecil, peer parlamenta, ud velečestivrednega tajnega sveta Njenega veličanstva, glavni tajnik v oddelku vnanjih zadev itd.

velečestivrednega lorda Odo William Leopold Russela, tajnega svetovalca Nj. veličanstva, njenega izrednega poslanika in pooblaščenca pri Nj. veličanstvu cesarji nemškem in kralji pruskem itd.;

Nj. vel. kralj italijanski:

čestitega Luigi grofa Corti, svojega ministra, državnega tajnika za vnanje stvari in grofa Eduard de Launaye, svojega izrednega poslanika pri Nj. veličanstvu cesarji nemškem;

Nj. veličanstvo cesar vseh Rusov: gospoda Aleksandra kneza Gorčakovega, svojega kancelarja itd. itd.,

gospoda Petra grofa Šuvalovega, generala konjice, svojega gneralnega adjutanta, uda državnega sveta in izrednega poslanika in polnomočnika pri Nj. britanskem veličanstvu itd.,

gospoda Pavla d' Oubrila, pravega tajnega svetnika, svojega izrednega poslanika in polnomočnika pri Nj. veličanstvu nemškem cesarji, kralji pruskem itd.;

Nj. veličanstvo cesar otomanski: Aleksandra Karatheodoryja pašo, ministra javnih del itd.,

Mehemed Ali pašo, muširja svojih armad, i. t. d.,

Saadulah Bey-a, svojega izrednega poslanika in polnomočnika pri Nj. veličanstvu nemškem cesarji, kralji pruskem itd., — kateri so se na predlog avstro-ogerskega dvora, in vsled povabila nemškega dvora v Berlinu s pooblastili sešli, katera so bila v dobri in spodobnej obliki. Ker se je sporazumljenje mej njimi srečno doseglo, dogovorili so se v sledeče pogodbe:

Art. 1. Bolgarija se povzdigne v samostalno tributno knježevino pod vrhovnim nadgospodstvom Nj. veličanstva sultana. Ono bode imelo krščansko vlado in narodno vojsko.

Art. 2. Knježevina Bolgarija obstaja iz sledečega ozemlja:

Meja gre na severu ob desnem bregu Dunava od stare srbske meje do jedne točke, katero ima posebna evropska komisija na

Listek.

Bitva pri Salaminskem otoku.

Pri Thermopylah je bilo izdajstvo premagalo junaško četo Leonidovo, in perzijanske trupe so se valile čez Oitajsko gorovje grškeje zemlji v osrčje. Atiška dežela z glavnim mestom Athenami vred je bila izgubljena, ker athenski grad (akropolis) je bil preslabo utrjen, da bi bil mogel tolikim tramam kljubovati. Zdaj se je vse poprijelo rešilne misli, katera se je bila rodila v glavi previdnega državnika Themistokleja. Ko so namreč pri Delphskem preročišču bili odgovor dobili, da naj se za „lesenimi zidovi“ branijo, jim je Themistokles ta izrek tako razložil, da jim Delphski bog ukazuje na ladijah svojo otebo iskati. Čestitemu starešinstvu (areopagu) so

dali izvenredno oblast, da naj ravna izvršitev te misli.

Grške ladije so priplavale k Salamini, in zdaj so šli poročniki na vse strani oznanovat, da naj vsak Athenčan svoje ljudi spravi iz atiške dežele, kamor more. Žalostno je bilo videti, ko je vse prebivalstvo, obloženo s premljivim svojim imetkom, k morskemu obrežju drevilo, slovo jemaje od svoje domačije, ne vede, ali jo bode še kedaj videlo ali ne. Ladije so jih prevažale na otoka Salamina in Aigino, največ Athenčanov pa se je prepeljalo v peloponeško mesto Troizen. Troizenjani so bili uže od nekdanj prijatelji Athenčanom; zato so njih žene, otroke in starčke kot goste prijazno sprejeli; kedor je živeža potreboval, temu so ga na svoje stroške dajali, otrokom so dovolili poljske in vrtno pridelke pobirati, še celo učitelje so jim plačevali. Na skalnatem otoku Salaminskem pa so bile athenske go-

sposke. Prvo, kar se je tu sklenilo, je bilo, vsem prognancem dovoliti, da se vrnejo iz tujine. V tako velikej nevarnosti, naj bi se nobenemu državljanu ne kratilo, zvestega sina domovine se izkazati.

Na Salaminskem otoku so se zbrali grški poveljniki, sklicani od višjega poveljnika, Spartanca Eutybiada, v posvetovanje, kje da bi se naj spustili v boj s Perzijani. Mej posvetovanjem jim je neki Athenčan poročil, da so Perzijani privreli se svojimi poveljniki. Ko so bili po vrsti in po časti posedali, poslal je kralj Mardonija k posameznim poveljnikom povpraševati je, ali naj zgrabijo Grke na morji ali ne. Vsi so bili za pomorsko bitvo, le Artemisia, pogumna in previdna kneginja halikarnaška, je svetovala, naj se po suhem dalje čez Isthmos v Peloponez podajo, potem da se bode tudi ladijevje razgubilo. Ako bi bil Xerxes Artemisijo poslušal, bi bili morda Grki izgub-

vzhodu od Silistrije določiti, in se ravna od tam proti Črnemu morju v jugu od Mangalije, ki je na rumunsko ozemlje oslonjeno. Črno morje dela vzhodno mejo Bolgarije. V jugu se vzdiga meja od ustja potoka po dolini, kjer vasi Hodzakiöj, Selam-Kiöj, Ajvadzik, Kolibe, Sundzuluk leže, prestopa povprek dolino Deli-Kamčik, gre južno od Belibe in od Kemhalika in severno od Hadžimahale mimo, potem ko je Deli Kamčik prestopila, 2 1/2 kilometer ob vodi navzdol od Čengeji, doseže pogorje pri točki, ki je mej Tekenlikom in Aidos Bredžo in gre po njem čez Karnabad-Balkan, Priševica-Balkan, Kazan-Balkan, severno od Kotla do Demir Kapu. Tukaj se nadaljuje na glavnej progi velikega Balkana naprej do vrhunca Kozice.

Tukaj meja zapuša pogorje Balkana, stopa južno navzdol mej vasmi Pirtop in Dušanci, od katerih je jedna prepuščena Bolgariji, druga Vzhodnej Rumeliji, do reke Tusludere, gre ob tej tekočej vodi, dokler se ne izliva v Topolnico, potem ob tej vodi do zлива s potokom Smovskio pri vasi Petričevo, pušča Vshodnej-Rumeliji zono dveh kilometrov na jugu pritoka, vzdiga se potem proti mej potoci Smovskio in Kamenico, hodeč ob vodnem razhodu mej obema, da se potem jugovzhod obrača na višine Vojnjaka, in doseže direktno točko 875 avstrijske generalstabe karte. Meja prerezuje direktno zgorenji basen reke Ihtiman, grej mej Bogdino in Karaulo skozi, tako da doseže vodno mejo, katera baséae Iskra in Marice loči mej Čamurlijem in Hadžilarom, gre ob tej liniji čez vrhunec Veline-Mogile, gore 531, Smailica-Vrh, Sumnatico, in doseže upravno linijo sandžaka sofijskega mej Sivri-Taš in Čadir-Tepe. Od Čadir-Tepe gre meja, proti jugozapadu tekoča, vodnej meji mej baseni vode Mesta-Karasu po jednej strani in Strume-Karasu po drugej strani, teče ob pogorjih Rodope čez vrhove Demir-Kapu, Iskosteje, Kadimesar-Balkan in Aje-Gedika do Kapetnik-Balkana in se strinja tako s starimi mejami Sofijskega sandžaka.

Od Kapetnik-Balkana gre linija mej vodno mejo po dolinah Rilske Rjeke, ter gre nadalje meja ob takozvanej Vodenica Planini, se stezuje v dolino Strumo kjer se ta reka z Rilsko reko staka, ter prepuša vas Barakli Turškej. Meja pelje potem južno od vasi Jolesnice, ter doseže po najkrajšem potu gorovje Golema Planina vrhu Gitke, pride do stare upravne meje sandžaka Sofije, a pusti celo dolino ob Suhej reki Turškej. O gore Gtke gre zapadna

meja k gori Crni vrh čez gore Karvena-Jabuka, ter gre tik stare upravne meje sofijskega sandžaka v zgorenjem delu zaloke Egrisu in Lepnice, gre potem na vrhove Babine Polone in pride do Crnega vrha. Od Crnega vrha meji voda mej Strumo in Moravo čez vrhove Stresara, Vilogolega in Mesid Planino, dospe čez Gačino, Crno travo, Darkovsko in Drajaico-Ravnino, potem Deščanico-Kladanec do vode mej zgorenjo Sukovo in Moravo, gre naravnost čez stol navzdol, in razdeli 1000 metrov severozapadno od vasi Seguse cesto od Sofije proti Protu. Od tu gre mejna črta naravnost proti planini Vidlic, od tu na goro Radočino v gorovji Hodža Balkana, ter pusti Sobskej vas Dojkinci in Bolgarskej vas Senakos. Od vrha gore Radočine gre meja proti zapadu ob balkanskih vrhovih čez Gibrovec-Balkan in Staro planino do stare iztočne meje kneževine srbske pri kuli Smiljova Čuka in od tod ob starj meji do Dunava, s katerim se pri Rakovicci dotika.

Mejo bode postavila na mestu evropska komisija obstoječa iz signatarah vlastij. Dobro naj se umeje: 1. da se bode ta komisija ozirala na potrebo Nj. cesarskega veličanstva sultana, da se bode mogle meje balkanske in iztočno rumelijske braniti; 2. da se ne smejo nobedna utrjenja na 10 kilometrov daleč okolo Sumokova napraviti.

(Dolje pnh)

Angleži in evropske vlasti.

Z Gorenjskega 16. julija [Izv. dop.]

II. — Slovanski protivniki so uže dolgo časa povzdigovali Angleško kot zaščitnico evropskih interesov v orijentu in pokroviteljico grškega elementa na Balkanu, kateremu so pripisovali nalogo, zavirati razširjenje in povzdigo Slovanstva v južnej Evropi. Mnogo so se trudili Angličanje sami, kakor njih Slovanstvu sovražni prijatelji pridobiti Avstrijo za angleške protiruske namere, povdarjaje, da le, če se Avstrija in Anglija skupno in z njima, če bi trebalo, kaka druga evropska zapadna država se postaviti Rusiji v nasprotje, je mogoče Evropo oteti ruskega „barbarizma“. Moj namen na tem mestu nij preiskovati, ali je Rusija faktično tako „surova“, kakor je nam Slovanstvu sovražni lažnjivi časniki opisujejo; in mislim, da je vsakemu bralcu „Slovenskega Naroda“ dostojno znano, da nij istina, ter da ti Turkoljubi ne poznajo Rusije, a le iz sovrašstva do Slovanstva razvijajočega se, klevetajo na najmočnejši in najštevilnejši slovanski narod,

narod ruski. Mi smo v svojih glasilih vedno dosledno pisali, da angleška orientalna politika si prizadeva nasititi angleško kupčijsko dobičkaželjnost; in vedno svarili Avstrijo pred angleško zvezo, ker Anglija bi jo v najkritičnih trenutkih pustila na cedilu.

In če zdaj prezmotrimo dogodke zadnjih dnij, vidimo, da smo imeli prav. V poslednjih dveh letih so angleški diplomatje se mnogo protivili proti povečanju in samostojnosti Črne gore, Srbije in Rumunije, povdarjali celostnost turške države; a zdaj so pa v vse to privolili in še sami si prisvojili lep kos turškega ozemlja, otok Ciper, v sredozemskem morji, kateri ima veliko važnosti za orientarno trgovino, in z novejšo pogodbo s Turčijo 4. junija si prisvojili vsaj neposredno nadlast nad azijsko Turčijo; in ostane le vprašanje časa, kedaj si te dežele popolnem prisvoje, če jim kaki nepričakovani dogodki ne bodo stavili ovir. Kaj so pa ti angličanski kričači storili za Grecijo, katero so z mnogimi obljubami odvrnili od vojne s Turčijo. Nič! Na kongresu so jo pustili na cedilu in se celo ustavljali grškim željam in z osvojenjem gori omenjenega otoka en del grškega naroda spravili pod svojo oblast.

Nič boljšega se tudi Avstrija ne bila mogla nadejati od angleške zveze, ko bi je bila mogočna Rusija stiskala od dveh ali treh strani, bi jo Angleška brez pomoči pustila ter tihotapno pazila, kje bi bilo mogoče po zvutih diplomatičnih spletkah si prisvojiti kak za trgovino važni kraj. Veseli moramo biti, da prizadevanja krščenega juda lorda Beaconsfielda sklopiti angleško-avstrijsko zvezo, niso bila vspešna.

Važen političen dogodek poslednjih dnij je osvojenje Cpra po Angličanih, s tem so si zopet sebični angličanski kramarji bolj utrdili svojo trgovino v orijentnej južnej Aziji. Rusiji, ki je poljedeljska država in ima še zraven bogato trgovinsko polje v srednej Aziji, to mnogo ne škoduje in se torej ne smemo čuditi, da je v to privolila, če pomislimo, da ruski državniki niso prišli na kongres zadovoliti svoje dobičkaželjnosti, a braniti važnejše interese Slovanstva, se potegovati za osvobojenje in zboljšanje stanja balkanskih Slovanov. Rusija je lahko odjenjala v zanjo tako malo važnej stvari, kakor je angličansko osvojenje Cpra, da jej le Angleži niso pridruživ „voprosih“ prevelike težavnosti delali.

Drugače druge evropske kontinentalne države, kakor Nemčija, Francija, Avstrija in

ljeni. Toda Xerxes nij dvomil, da bodo njegovi Perzijani razbili grške ladije, in nij si mogel kratiti veselja, da bi sam gledal z obrežja ta krasni prizor. Tako je zapovedal ravnati se po mnenji večine, in se pripraviti na boj za prihodnji dan. Perzijanska armada pa se je še tisto noč podala proti Isthmu, kjer so Peloponezjanci z velikim zidom pregradili Isthmos, da bi jim tako pot zagradi. Ko so za ta odhod na Salamini izvedeli, se jih je zopet nemir polastil, in skrbelo je zlasti Peloponezjance, kako se bodo na Isthmu rojaki sovražniku ubranili. Zopet so se zbrali, in jedni so kričali, da morajo k Peloponezu odveslati, drugi, da morajo pri Salamini ostati. Ko je Themistokles videl, da se zopet nagibljejo k sklepu, Salamino zapustiti, tiho izginje iz svetovalnice in svojega zvestega služabnika v čolnu pošlje k sovražnim poveljnikom.

Poslal me je athenški poveljnik Themistokles brez vedenja drugih Hellenov, (kajti prijatelj je kralju, in rajši bi vam privoščil vladarstvo, nego Hellenom), in vam poroča, da Helleni iz strahu sklepajo otiti. Zdaj pa imate priliko, najlepši čin izvršiti, če jim ne daste uiti. Njiso namreč složni, in videli boste, kako se bodo mej sabo prijemali, vaši prijatelji in nasprotniki.

Perzijanom se je prav verjetno zdelo, kar jim je Themistokles poročil. Hitro so veslali na mali otok Psytalleia, ki je mej Salamino in Kopnino, da bi otimali in reševali Perzijane, in pobijali Grke, ki bi tu otodbe iskali, proti polnoci pa so vrste svojih ladij tako postavili in raztegnili, da so bile grške ladije zajete, in jim nij bilo moči uiti. Tako se je Themistoklejeva želja izpolnila, da so namreč bili Grki prisiljeni, na tem mestu se poskusiti s Perzijani.

V tem času, ko se je to godilo, so se

grški poveljniki vedno burnejše posvetovali, pa o tem niso še nič vedeli, da so zajeti. Kar nekdo dá Themistokleja iz svetovalnice poklicati. Bil je Aristides, kateri je bil po Themistoklejevej stranki iz Athen prognan, pa se je zdaj, ko je domovina tudi prognance nazaj klicala, precej vrnil, da bi jej po svoje moči koristil. Pozabil je v tem trenutku nasprotstvo proti Themistokleju, in se hotel z njim posvetovati. Poročil mu je, da zdaj nobednemu nij več mogoče uiti, ker so od sovražnikov obkoljeni, on sam jim je komaj še o pravem času ušel. Themistoklej je bil tega poročila zelo vesel, in je Aristidea prosil, naj on sam to naznani zbranim poveljnikom, češ, da njemu bodo bolj verjeli. Pa tudi Aristaidu niso hoteli prav verjeti, dokler jih nij neka ladjica, ki je bila od tenskega otoka priveslala, o istinitosti poročila prepričala.

(Konec prib.)

Italija, katerih blagostanje sloni bolj ali manj na trgovinskih in obrtniškimi podjetjih, te bi skoro ne smele mirno gledati, da jih Anglija tako izpodriva v orientalnem trgovalnem. A te niso mej soboj složne in mnogi njih diplomatje so se bolj trudili ponižati Rusijo in Slovanstvo nego braniti lastne koristi; tako Rusijo prisilili se z Angleško sporazumeti in slednja se je, na to oprta, čutila varno, tako samovoljno postopati, kakor je prisvojenje tega, za orientalno trgovino velevažnega otoka. Ko bi evropska diplomacija bila Rusiji bolj prijazno postopala, bi ta ne bila čutila nobene potrebe, s sebičnimi Angleži se pogoditi in Anglija bi se sama ne bila upala samovoljno prisvojovati si turškega ozemlja. Tako je zopet preveliko sovraštvo do Rusije in Slovanstva nekaterih odločilnih krogov škodovalo trgovini kontinentalnih držav, Angležem v korist.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. julija.

Pojutranjem je taisti dan, ki ima po napovedih naših vladnih novin naša armada v Bosno marsirati. Mogoče ali celo verjetno je pa, in celo „Bohemia“ ter stara „Presse“ navočajo, da pred 1. avgustom ne bode nič. Zakaj to čakanje in oprezovanje, ko je vendar taka potreba, da bi rezevisti nazaj k delu prišli, — to Bog ve. O tem pa ne smemo veliko pisati.

Vnanje države.

Glede *grških* terjatev se pravi, da je porta trdno sklenila, Grkom nič ne odstopiti, zaradi tega zbira v Epiru in Tesaliji vojsko za brambo proti Grkom, ko bi hoteli vpasti v te dežele.

Italijanski vojni minister je ukazal poveljnikom v Veroni in Peschieri naj vzameta kolikor je mogoče civilnih mehanikarjev in delavcev, v službo in delo, da se trdnjava popravi. Proti komu Italija orožuje?

Na *Nemškem* je voljna borba huda. trdno stoji katoliški centum, ki ne bode nobenega mesta izgubil. Druge stranke so manj disciplinirane. Socijalni demokrati so strahovani, narodni liberalci zbegani, vladna stranka pa ne pove vsega kaj bi rada. Da bode pa poslednja večina imela, to je v „svobodnej“ Nemčiji vselej gotovo.

Dopisi.

Iz Gorice 17. jul. [Izv. dop.] Od kar je odšel tukajšnji polk Weber, kateri ima večinoma slovenske sinove, zdi se nam naša Gorica kakor bi bila prazna; velika vojašnica na Travniku in druge so zaprte. Prijubljene fante spremila je velika množica mestjanov, in marsikatero oko, posebno nežnega spola, je pri slovesu potočilo gorko solzico. I mi goriški Slovenci smo prednji večer obhajali v ožjem krogu poslovico od dražih nam prijateljev narodnih častnikov, ter krepka: „Hej Slovani, čuvari vi carstva“ spremlja naj naše brate k sorodnim bratom na jug. Mestna godba in župan spremila je vojake do kolodvera, in prav to je vzbudilo staro lahonsko strast proti Avstriji tukajšnjega lista „Il Goriziano“, kateri se strašno jezi nad godbo, tembolj nad županom, da je spremila vojake, kateri so vendar dali mnogo dobička prav mestnem trgovcem in obrtnikom. To jih imate avstrijske — patrijote. Seveda bi jih gloričiral ta lahonski list, — ko bi bili mesto vojakov kaki tržaški italijančiči spremljeni z godbo. Drugi list pa, glasilo magistrata „šior Isonzo“ se pa repenči, da je Avstriji dano okupirati Bosno in Hercegovino, mej tem, ki

je grof Corti odšel v Rim s praznim žepom. Kaj pa, kongres naj bi bil sklenil: Trst, Istra in Gorica naj se priklopi pogoltnej Italiji, pa vriskal bi i naš „Isonzo“ sè svojimi pajdaši à la — Čuk (Zucchi) iz Krasa!

V včerajšnji številki se pa ravno ta list, katerega urednika ime je — ultraromansko (?) Juretič (zdaj Juretigg), nekako norca dela iz goriških Slovencev, ker je v svojej strasti videl par ciganov po mestu, ter tem ljudem brez domovine in narodnosti pridevlja, da so baje „kulturonosci“ iz Bosne, ker govore slovenski, kar je pa pri ciganih navadno, da poznajo več narečij, tudi laški. Ubogo lahonsko kljuse, podaj se vendar jedenkrat v Neapelj, in tam si naberi gradiva za tvoj borni list iz mej tvojih „lazarov“. Mari ne bi bilo pametnejši, uže ker je „šior Isonzo“ glasilo lahonskega magistrata, da bi ta opozoril svoje „padri patria“, da bi mestna, uže itak borna policija, malo bolj na razne cigane tudi od onkraj meje pazila.

Nagla ter nepričakovana smrt barona Hektor Ritterja, uda gospodske ter predsednika tukajšnje kupčijske zbornice itd., je vzbudila v našem mestu občno obžalovanje. Mož je bil v resnici prav priljubljen, ter poznan zaradi svoje nepristranosti. Pozemske ostanke bodo baje pripeljali iz Dunaja v Gorico, kjer se uže priprave delajo za slovesni pogreb. I mestna godba, ki je imela svirati denes, sredo zvečer, je vsled Ritterjeve smrti vstavljena. Za moža je res nenamisljiva škoda, a do tega pridemo itak vsi!

Včeraj, v torek, je došla z popoldanskim vlakom iz Genove ona družina, iz postonjskega okraja, ki se je pred nedavnim napolnila prav skoz Gorico v — Ameriko, zapeljana, kakor druge po sleparskih agentih. Žalostno je bilo videti moža in ženo s troje otročiči, oropanih svojega imenja, ter nesrečno zapeljanih. Avstrijski konzul jej je pripomogel, da je dobila 60 frankov, katere je za pot v Ameriko naprej plačala, da je zamogla se zopet vrniti k domačemu žalibog izgubljenemu ognjišču. To naj bode v poduk onim, ki sanjarijo, mesto da bi v domovini pridno delali in zaslužili, kar se ravno dá — za potovanje v Ameriko, ter naj si bodo gotovi, da i tam „pečeni piščanci v usta ne letajo!“

Minoli teden je bil jeden vojak bivšega tukajšnjega polka nevarno razmesarjen po nekem v mestu slaboglasnem pobalinu, kakor navadno ni ta večer nij bilo — policije. Ranjenec je bil prenešen v vojaško bolnico, napadnik pa kakor drugi, ki ga zasačijo — pod ključ.

Nedeljo po noči pa je bilo pravo klanje pri „šagri“ na starem trgu. Dva Goričana sta bila na pol mrtva prenešana v bolnico.

Iz Maribora 16. jul. [Izv. dop.] Včeraj v polnoči in denes zjutraj ob dveh odpehal se je naš rezervni slovenski polk Hartung v Bosno. Mariborčani so mu dali lepo slovo. Oficirjem na čast je bil banket in toliko se je vina nabralo, da je vsak mož dobil par bokalov in mestni zbor je tisoč goldinarjev podaril za revne otroke in žene teh rezervistov.

Okolu desete ure marširal je z muziko južne železnice prvi bataljon proti kolodvoru, spremljan po velikej množici in okolo 11 ure drugi. Vedro je bilo nebo in mesec nam je svetil, poiskavšim nam naše prijatelje. Veliko smo jih našli v rajdah. Niso bili kaj veseli, ker negotova jim je bilo bodočnost. Nij bilo najti nič kaj onega navdušenja, ki vojaka

navdaja, ki hodi v boj; mislili so menda več na trpljenje, ki jih čaka brez boja, in to ne napenja živcev.

Dosti dosti našega izobraženstva smo našli zraven v vseh šaržah do stotnika, Slovenci na Slavjanskem nismo toliko ubogi v tem oziru, dosti nam je inteligencije mej mlajšim moštvom. Če dalje, več!

In ta rezervni polk je lep polk. Rado oko ta čvrst ljud gleda. Tu so velikani zraven ki se Gorenjca ne ustrašijo! In drugače mirni, pametno vedeči se možje. Če s Kuhnovci vkup pridejo v jedno brigado, bo lepo videti teh naših slovenskih fantov. Mila vam sreča rojaci! Vrnite se gotovo uže na jesen.

Iz Dola pri Borovnici 17. julija.

[Izv. dop.] Minolo nedeljo, to je, 14. t. m. smo imeli cerkveno slovesnost in smo obhajali farno patrono sv. Marjete borovniške fare; popoldne zbralo se je več doljskih in bistrških rodoljubov v gostilni g. Janeza Telbana na Duli. Shod se je vršil v lepem redu, in — kar je najlepše — v narodnem mišljenju. Največjo pozornost pri shodu je vzbudil neki rodoljub sè svojo patrijotično besedo, s katero vselej kaj izvrstnega ukrene in ki je segala v srce marsikaterega poslušalca; in ta je g. Janez Borštnik, posestnik in pravi narodnjak na Dulu. Domislil se je dopisa v čislannem listu „Slovenskem Narodu“ pod naslovom „Patrijotično delo“, ki je vzbudil usmiljenje v naših patrijotičnih prsih. — Zatorej zakličemo govorniku tega dneva, našemu rodoljubu, g. Borštniku: Bog ga živi! Vse za svobodo! vse za patrijotizem, za vero in omiko našega naroda! Ponosni smemo biti v našej majhenej vasi Dule, da imamo mnogo rodoljubov, katerim klije sveta ljubezen za narodno blago idejo in za omiko slovenskega oživljajočega se naroda!

Zatorej smemo z navdušenjem glas pozvzdigniti:

Naprej, naprej Slovani,
Dokler nam dnovi dani! —
Ne klanjajmo se tujcem več!

Spomnili smo se svojih rojakov, katere veže cesarska dolžnost, zapustiti svoje ljubo domovje, nevesto, ljubico, ali svojo mlado ženo, kakor tudi nedolžno deco, za katero so v potu svojega obraza živeli, in zdaj ločili se od njih, videvši jih morda zadnjikrat, ali za dolgo ne. Marsikatera solza je močila slovenska tla pri poklicu in odhodu naših vrlih rojakov.

Radodarna sreca naših doljskih bistrških rodoljubov (mej njimi neki Vrhničan; ki je tudi globoko segel v žep) darovala so nekoliko soldov, tako, da smo nabrali 6 gl. 6 kr., ki jih izročimo sl. uredništvu „Slovenskega Naroda“, da bi jih blagovoljno razdelilo, mej one revne žene in otroke, katerih redniki, naši domačini, rojaki so po cesarskem ukazu poklicani k domačemu polku, ter zapustivši ljubljene žene in milo deco v solzah, so odšli tjakaj v našo sosednjo deželo, koje dolgo časa mučila krvava roka, in kjer je naš jugoslovanski narod uže dolgo časa vzdihoval, ječal pod krvavim turškim jarmom, pod jarmom smrtnih sovražnikov našega svetega križa, naše mile domovine.

Kakor mi, posnemajte tudi vi drugi rodoljubi blagodejno delo patrijotov v Zalogu — in darujte nekoliko soldov omenjenim sirotam, kar jim bode lajšalo srca, in brisalo solze in bode jim vstal vaš mili dar vedno v hvaležnem spominu.

Našim rojakom rezervistom pa želimo, da

bi kmalu srečno prišli v ono nesrečno, z nedolžno krvijo oblitu deželo k našim še živečim, ali trpečim bratom jugoslovanom, ter jim s palmo miru in sprave brisali grenke solze, ter lepo, bratovsko ravnali z onimi nedolžnimi sirotami, katerem je divji Turek požgal sela in hiše, in poklal roditelje; da tavajo gladni in brez zavetja po divjih pustinah — pa da bi se po dovršenem delu zdravi vrnili k nam nazaj.

Zatorej zakličemo vsi, ki smo krščansko narodnega mišljenja, iz zvestih rodoljubnih prs onim vojakom, ki bodo ali so šli tja v Hrcegovino, ali Bosno:

Z orožjem in desnico
Nesite Turkom grom!!

Iz Vurberga 10. julija [Izv. dop.] Mej bliskom in gromom je c. kr. okr. šolski nadzornik g. Raner, letošnje uradno učiteljsko konferenco 3. t. m. ob 9. uri pred poludnem v čitalnici ptujskeje odprl. Udeležili so se nje učitelji ptujskega, ormuškega in rogaškega okraja. Uda okr. šols. sveta, gg. dr. Plcj in župan dr. Breznik sta bila gosta. Razprava cele konference bila bi zanimiva le za kak šolski list, zarad tega omenjam samo nekoliko. G. nadzornik je govoril o napredku, pa tudi o slabostih šole in učiteljev. Polagal je učiteljem na srce, naj bodo izgled učencem in staršem, naj vadijo otroke snage, pri ljudečnosti, i. t. d. Potem je še o posameznih predmetih razne svete dajal, ter posebno pri jezikoslovji se dolgo časa mudil. Omenil je, kako nezadovoljne so večkrat srednje šole z učenci prestopivšimi iz 3. ali 4. razreda. Svetoval je tudi prav mnogo spisnih vaj, kot naj imenitnejši del jezikoslovja v ljudskeje šoli.

Referenti so svoje naloge prav dobro reševali. G. Ravšel je govoril o „vrejenih rodovinskih razmerah in o vplivu učitelja na rodovine.“ Omenil je, in dobro preresetal dolžnosti do Boga, do cesarja in do bližnjega. (A do naroda in domovine? To se pa pozablja! Uredn.) Na koncu je še misel izprožil, kako da bi bilo, ako bi se učitelji v državne uradnike namreč na takovo stopinjo izpremenili, v čem so mu pa gg. Robič, Košar in Žiher nasprotovali. Prav dobro so še referirali gg. Žinko, Kocmut, Robič in Košar. — Cela konferenca bi bila še bolj zanimiva, ko bi se bilo več učiteljev pri debatah udeleževalo. G. nadzornik je prav izvrstno vodil konferenco, samo, ko bi nam mej obravnavami nekoliko minut več prostega časa bil dal, bi nam bilo dobro dejalo.

Domače stvari.

— (Ljubljansk rezervist ustreljen.) V Sisku je bil pred par dnevi nek vojak našega domačega polka Kuhnovega z imenom Svetlin, mesarski pomočnik iz Ljubljane, zaradi nepokorščine in nevarnega žuganja k smrti obsojen in ustreljen. Omenjeni mesar Svetlin je bil poznan surovež. Uže večkrat je bil civilno kaznovan zaradi tepežev in drugih pregreh. Pred odhodom iz Ljubljane 18. t. m. se je nesrečnež vstavil svojem stotniku, necemu sicer res ostremu Strohmajerji. Pred kolezijsko kasarno se je baje pijan izpozabil tako daleč, da je stotniku nastavljal puško ter javno grozil, da ga hoče s prvo kroglo usmrtiti. Prišlo je pač drugače. Prva krogla je morda izprožena bila — a zadela je njega, ki jo je obljubil svojemu predstojniku. Pijanost in navadna razgrajalnost je moža uničila.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

— (Za sirote otroke in žene) vojaških rezervistov, ki so zdaj na vojsko šli, je deželni odbor odločil 2000 gld. — Ali kaj to izda u primeru velicemu številu poklicanih. Zatorej naj rodoljubi za nabire skrbé.

— (Ljubljanski mestni zbor) ima 19. julija ob 5. po poludne sejo. Na dnevnem redu je mej družim tudi nasvet dr. Ahačičev, naj se še jedenkrat glasuje o šolskem poročilu glede jezika.

— (Matura na ljubljanskej realki) se je pričela 15. t. m., ter bo trajala več dnij. Oglasilo se je 28 abiturijentov. Predsednik izpraševalne komisije je dež. šolski nadzornik dr. J. Zindler.

— (Iz Celovca) se nam piše 16. jul.: Danes je izmarširal zadnji oddelek Maročicevega polka ki je namenjen v Bosno. Vriskanje je bilo vojakom prepovedano. Vendar pa jeden zajucka, oficir ga udari s sabljo, pa ob enem vojakovo puško zadene, sablja se razleti in eden konec zadene vojaka tako nesrečno, da je najedenkrat ves krvav. Nesli so ga brzo v bližnjo hišo in ga spirali. Oficir je pa moral na mesto v Bosno — v zapor.

— (Iz ptujskega okraja) je — tako se nam piše — tudi več učiteljev moralo k vojakom odriniti. Kaj bodo zdaj šole? — Mnogo posestnikov, očetov, more zdaj v najhujšem času, o žetvi, vse pustiti in se proti Dalmaciji odpeljati.

— (Ptujčani) so dali odhajajočim pijaerjem 20 veder vina.

— (Strela.) Dne 3. t. m. ob 1/2 9. uri pred poldnem je v Gomilah pri Vurbergu strela udarila v hram posestnika Strgarja. Strela je prišla po dimniku, zadela gospodinjo, in užgala hram, ki je ves zgorel. Žena bode morda ozdravila, samo poškodovana na očesu bode zmirom. — Pol ure dalje je pa strela ravno ta dan udarila v drevo, od drevesa pa v streho in kuhinjo jedne posestnice. Streha je začela goreti, pa 14letna deklica je hitro gorečo slamo izpulila, ter tako hram obranila. — Tisti dan je na mnogih krajih po Slovenskih goricah udarila, in tudi mnogo hramov zgorelo. Tudi toča je več škode naredila.

— (Iz Konjic) se poroča 15. julija: Včeraj je bil pri nas silen vihar in toča, ki je po nekod, zlasti po višje ležečih vinogradih škodo naredila. — Krompir gujije.

— (Na reškej hrvatskeje gimnaziji) se je sedemdnevni pismeni zrelostni izpit pričel 6. julija in nehal dne 13. t. m. K maturi se je javilo javnih dijakov šest in en privatist. Ustni izpit bode v soboto 20. t. m.

— (V morje pogreznil) se je — kakor se nam iz Reke 16. t. m. poroča — v nedeljo popoldne najskrajnejši del pristranišnega násipa, in sicer v dolžini preko 130 metrov. Škode je blizu tri sto tisoč. Strokovnjaki so izrekli, da bode še le v kacih 6 mesecih mogoče takov násip zopet napraviti, da si se pogodba izteka uže sè septembrom t. l. Posebna sreča je še to, da se je pogreznilo baš na nedeljo, ko nij bilo ljudij, ki vedno ondi delajo, pri poslu. V obče pak je tudi dobro, da se bode pa zdaj bolj na temelj pazilo, ker na goli pesek se mora uže prilično krepkeje graditi nego bi to trebalo na skalnatih tleh. V obče pak mnogo kedo, ki je poznal Reko nekda in ki jo pozna zdaj, maje z glavo in meni: čemu toliko denarja zalagati za reško pristanišče, ki je le bolj za parado nego za potrebo — dokler je v magjarskeje vlasti. Zlati časi hrvatske svobode po-

vrnite se nam kmalu zopet! Proč z bahato azijsko druhalijo, ki nij zmožna pospeševati pravo in zdravo napredovanje!

Razne vesti.

* (Zalosten konec.) Prebivalci v Pakracu so slišali 2. t. m. strel v hiši trgovca Rogičevića. Takoj so šli tja, da bi videli, kaj da se je zgodilo. Ker so bile pa vrata zaklenjena, morali so ulomiti, in našli so trgovca v njegoveje sobi s prestreljenim vratom. Tudi žena njegova ležala je pod posteljo mrtva. Imela je vrat z nožem prerezan. Pismo, katero je trgovec svojemu sinu zapustil, pravi, da se je soproga njegovo sama vrat prerezala zato pa se je tudi sam ustrelil, ker brez nje bi mu ne bilo mogoče živeti.

* (Železnica v zraku.) V Novem Jorku so napravili železnico v zraku; na železnih stebrih napravljen je nad ulicami in nad strehami tir, po katerem se vozi vlak. Ker se pa bolj in bolj kaže, da je to nevarno, in so iskre ki iz mašine letajo, uže v jednem večeru 3 strehe užgale, in ker se tudi druge nesreče čestokrat zgodijo, prosilo bode mesto za odpravljenje te „zračne železnice.“

Prvi izkaz

milodarov za zapuščene rodovine v vojaščino poklicanih vojakov:

Deželni odbor Kranjski	2000 gld.
Gosp. Franjo vitez Kallina, c. kr. deželni predsednik v Ljubljani	100 "
" Miroslav vitez dr. Kaltenecker, dež. glavar	50 "
" Janez Wilhelm Strecker, civilni in vojaški krojač	5 "
" Jakob Syz, fabriški posestnik v Medvodah	50 "

Umrli v Ljubljani.

16. julija: Anton Porenta, sin hišnega posestnika, 16 m., sv. Petra cesta št. 75 na vnetici grla vsled osepnice.

17. julija: Jozefa Nazode, otrok kondukterja, 5 m., cerkvene ulice št. 5, vsled bljuvanja.

Dunajska borza 18. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	64 gld.	85	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	70	"
Zlata renta	75	15	"
1860 drž. posojilo	114	—	"
Akcije narodne banke	834	—	"
Kreditne akcije	259	60	"
London	115	60	"
Napol.	9	28	"
C. kr. cekini	5	48	"
Šrebro	101	05	"
Državne marke	75	15	"

Mlad fant,

kateri je jedno ali dve leti spodnjo realko ali pa 6 razredov ljudske šole z dobrim vspehom dovršil, ki je 14 let star in od dobrih staršev, se sprejme v špicerijsko štacuno pri

M. Berdajsju,
v Mariboru.

(223—1)

Štev. 9782.

(217—3)

Razglas.

Izprazneno mesto mestnega tesarja z letno plačo 350 gold., in z pravico do pokojnine se oddaja.

Službeni pogoji izvedó se pri mestnem stavbenem uradu.

Dotične prošnje se do konca Julija 1878 sprejemajo.

Mestni magistrat v Ljubljani,

8. julija 1878.

Wir empfehlen geschäftl. als Bestes und Preiswürdigstes

Die Regenmäntel,
Wagendecken (Plachen), Bettelagen, Zelbstoffe

der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne
in Wien, Neubau, Zollergasse 2.

Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

(159—24)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.